

Dotek Slunce

Karel Funk

Centrálním rysem mnoha starých náboženství bylo uctívání Slunce. Lásku, kterou staré národy vnímaly ze Slunce, mu radostně a uctivě vracely. Již egyptská sfinga byla postavena tak, aby se dívala na východ Slunce, a je snad i symbolem, který volá člověka ke klanění se bohu Slunci. I indiánské kmeny milovaly hluboce boha Slunce.

Staroegyptská hymna pje o bohu Raovi, vycházejícím na východní obloze: "Hold tobě, ty jsi Pánem nebes! Ty putuješ oblohou se srdcem rozšířeným radostí! Tvé paprsky jsou na všech tvářích. Buď pozdraven, můj Pane, ty, jenž procházíš věčností a jehož bytost je věčná. Hold tobě, ó Ra, při tvém úžasném východu! Vycházíš, svítíš! Nebesa jsou odsunuta stranou. Jsi králem králů, jsi všeobjímající. V tobě jsme počali, k tobě se vrátíme a staneme se nesmrtelnými!"

Vzkříšení

S každým jarem nesou zářící mocnosti obrozeného Slunce člověku zvěst o božské sluneční Lásce a Milosti, o nové vlně věčného Života a sférického Vzkříšení. I naše duše se může znovu zazelenat jako obnovená jarní příroda a rozpouštět vše ztuhlé a kornatící. Mystické vlny nového života kanou do zemských hlubin po zlatých světelných paprscích obrozujících slunečních Mocností.

Duchovní světy roní zjara do zemské sféry posvěcení novým životem. Posvátný nebeský Oheň probouzí ideály, svatou touhu po kráse a vnitřní nadšení, aby se strom našeho života obalil novými plodonosnými květy krásy, čistoty a dobra, jejichž ovoce má dozrát v letním teple duchovní lásky v nesmrtelný plod, který si ponese do dalších životů.

Můžeme prosit jarní sluneční mocnosti o proniknutí magií lásky, aby se naše plíce proměnily v zahradu květů, abychom vydechovali jen vůni lásky a vstřícnosti vůči příchozím a kolemjdoucím poutníkům našeho světa. První dotyky jarního Slunce nám přinášejí merkurští Poslové, Slunci nejbližší stojící Intelligence, aby nechali do našich hlav jemně vproudit esenci své radostné svěží čistoty a duchovní osvěty. Pronikají nás svou magií, abychom svá srdce rozezvučili tajemstvím nadsmyslové Lásky a otevřeli své hlavy chápání tajemství nadsmyslového Poznání.

Slunce svítí na všechny stejně

Taková je i boží Lásky. To jen člověk se z ní sám vysmekává, zakrývá si oči a pak říká, že je tma. Nemusíme o tom moc filozofovat, stačí si uvědomit, že člověk s prosluněným vztahem ke světu je šťastný a šíří štěstí i na okolí.

Takových je ale málo, že, někteří z nás ostatních se sice rádi stavíme někam nahoru, ale ne do role slunce, spíše soudce. Povyšujeme se nad hlupáky a idioty (dovolili si nevědět to, co víme my – jaká drzost!), nad šťastné (smějí se, když my máme tolik práce a starostí – jaká drzost!), nad nešťastné (připomínají nám lidskou malost a nemohoucnost – jaká drzost!), nad lumpy, aniž bychom věděli, jaké měli dětství, co je v životě potkalo, kde zakolísali, jak málo rodičovského sluníčka je snad kdysi proteplovalo...

V dějepise nás učili, že staré hloupé národy ctily Slunce jako božstvo. Je to tak hloupé? Není v tom spíš kus životní zralosti? Nemůže nám Slunce dát opravdu víc než jen módní bronz, po kterémžto poškození pokožky se tak chtivě pachtíme?

A není Slunce opravdu tím nejlaskavějším a nekonečně spolehlivým oživovatelem, přítelem a udržovatelem? Co když je Slunce, tak jako se to odedávna říkalo o Zemi, také živou bytostí? Vždyť všechny naše starosti a vzteky můžeme proslunit! Zakaboněnou tvář také!

Zatímco v některých vrstvách zemského nitra bouří sopečné štíří síly a podsvětí temné vření, shora proti tomu působí sluneční božské síly, které mají tendenci Zemi pozvedat a éterizovat.

Země kdysi vzešla ze Slunce

Aby lidstvo nekleslo v zemském osamocení zcela a navždy do temnot hříchu, obdržela Země před dvěma tisíciletími ze Slunce bytost Kristovu z boží Lásky jako impuls k návratu. Až aspoň část lidstva dozraje a prosluní všechny zemské prostory, bude propadnuvší část lidstva odsunuta nadlouho z vývoje a Země se duchovně vrátí ke Slunci.

Kdysi o představě "Slunce", jakou má současný zmaterializovaný člověk, uvažoval dr. Jan Dostal takto: Pro nás je Slunce rozžhavená plynová koule, v jejímž nitru probíhají termonukleární reakce, a jež svou přitažlivostí udržuje kolem sebe ostatní planety. Nejde vůbec o to, do jaké míry je tato teoretická představa "správná", nýbrž o to, že téměř znemožňuje přirozený vztah člověka ke Slunci.

Člověk by především měl vnímat, jak Slunce v každé vteřině zaplavuje Zemi svou září, tj. jak ji ustavičně obdarovává svou vlastní světelnou substancí, sebou samým, a že jenom díky tomuto ustavičnému obdarování člověk vidí, co je kolem něho, a všechny organizmy na Zemi mohou žít.

Tedy Slunce jako zářící praobraz kosmického sebeobětování, jako připomínka, že jenom z oběti vzniká všechno, co kde vzniká. To je představa Slunce jako "živé" bytosti, představa, jaká žila v různých variantách u všech významných starých národů.

Slunce jako plynová koule

Právě proto materialistické představy vzaly modernímu člověku někdejší samozřejmý vztah ke Slunci, mívá dojem, že to je jakési "zmaterializování" představy o Bohu, spojuje-li někdo – jako třeba svatý František – s představou Slunce. Podobně se

dnes mnoho lidí nemůže smířit s tím, že Rudolf Steiner spojuje Logos, tj. Krista, s existencí Slunce.

A přece za to v podstatě může jen ta znevažující představa "plynové koule", která potlačuje naivně přirozený zážitek úctyhodnosti Slunce, dárce života, přirozený dojem, z něhož vyplývá, že na kosmickém tělese toho druhu, jako je Slunce, by patrně musely žít bytosti nejen fyzicky jiné než my lidé – s tělem utkaným ze světla – ale i nekonečně zralejší, morálnější: bez egoizmu, oddané blaženosti stálého sebeobětování.

Zkusíme-li se trochu sžít s takovými představami, nemusela by nám už být cizí ani myšlenka, že v Kristu je možné spatřovat nejvyšší souhrn života všech těchto bytostí. A také představa, že souhrn celé této sebeobětující síly se při křtu v Jordáně spojil s Ježíšem jakožto s nejzralejším z lidí.

Pozdravme dotek Slunce v nejrůznějších podobách v přírodě, v druhých lidech, v radosti, staňme se sami sluncem pro druhé. Ať jsou, jací jsou, my můžeme být sluneční! Pak se nám zrodí, jak nám podmanivě a dobrotivě přával Ján Zákopčaník, slunce v duši. Možná je to to jediné, o čem nelze pohrdavě říci – nic nového pod sluncem.